

**Colegiul de disciplină și etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

H O T Ă R Ă R E nr. 3-119/2025

**cu privire la examinarea contestației depuse de către cet.Xxxxxx Xxxxxx și
Xxxxxx Xxxxxx, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 13
mai 2025 în privința procurorului în Procuratura raionului Cahul, Victor Todos
și a procurorului adjunct-interimar al Procuraturii raionului Cahul, Andrian
Tabureanu,-**

06 noiembrie 2025

mun.Chișinău

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor,
având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg
Televca, Pavel Țurcan

examinând în ședință publică contestația depusă de către cet. Xxxxxx Xxxxxx și
avocatul Xxxxxx Xxxxxx, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din
13 mai 2025, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în
Procuratura în procuratura raionului Cahul, Victor Todos și a procurorului adjunct-
interimar al Procuraturii raionului Cahul, Andrian Tabureanu , -

C O N S T A T Ă :

Cu referire la înregistrarea contestației

La data de 02.07.2025 sub nr.2424, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor
a înregistrat contestația depuse de doamna Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx
împotriva Deciziei Inspecției Procurorilor din 13.05.2025.

Cu referire la condițiile de formă și conținut ale contestațiilor

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor prin Decizia din 13
mai 2025, la data de 18 iunie 2025, Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx au înregistrat
o contestație împotriva acesteia, solicitând Colegiului de disciplină și etică admiterea
contestatei și dispunerea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului Victor
Todos din cadrul Procuraturii raionului Cahul precum și a procurorului adjunct
-interimar al Procuraturii raionului Cahul, Andrian Tabureanu.

Din perspectiva art.49 alin.(4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor
de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen
de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare rezultă că decizia de încetare a procedurii
disciplinare a fost emisă la data de 13 mai 2025, iar contestația formulată de către dna
Xxxxxx Xxxxxx a fost depusă în termenul legal prevăzut pentru exercitarea căii de atac.

În consecință, Colegiul constată că autoarea contestației a respectat termenul
procedural de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Cu referire la sesizare

La data de 16.04.2025, în secretariatul Procuraturii Gnerale sub nr.xx a fost

înregistrată sesizarea cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, cu privire la faptele procurorului Todos Victor și a procurorului adjunct-interimar al Procuraturii raionului Cahul, Andrian Tabureanu, ce pot constitui abatere disciplinară.

La data de 24.04.2025 sesizarea menționată mai sus a fost redirecționată către Consiliul Superior al Procurorilor fiind înregistrată cu nr.xxxx-x-xxx/25-xx.

La data de 30.04.2025 sesizarea a fost înregistrată la Secția juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor, acordându-i-se Nr. unic de evidență - xxs/25.

În conformitate cu prevederile art.89¹ alin. (10) lit. b) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, inspectorul-șef al Inspecției procurorilor repartizează aleatoriu sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, cu respectarea principiului de imparțialitate. În revistă, potrivit pct. 210 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-232/2024 din 07.08.2024, până la achiziționarea software-ului Program Integrat de Gestionare a Sesizărilor (PIGS) și instruirea personalului, inspectorul-șef va asigura repartizarea ciclică a lucrărilor către inspectori, în ordinea alfabetică a numelui inspectorilor și prin raportare la înregistrarea în creștere a evidenței sesizărilor la subdiviziunea care asigură lucrările de secretariat ale Inspecției.

Având în vedere prevederile cadrului de reglementare citat *supra*, sesizarea domnilor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, cu privire la faptele procurorilor Todos Victor și Tabureanu Andrian, ce pot constitui abatere disciplinară, prin Dispoziția inspectorului-șef al Inspecției procurorilor nr. xx din 30.04.2025 a fost repartizată pentru examinare inspectorului din cadrul Inspecției procurorilor, Constantin Miron, termenul-limită de verificare a sesizării fiind stabilit data de 30.05.2025.

Din conținutul sesizării sus-menționate rezultă că pretinsele abateri disciplinare imputate procurorului Victor Todos și Andrian Tabureanu, din cadrul Procuraturii raionului Cahul, constau în următoarele:

- Încălcarea drepturilor și intereselor legale ale minorului XXXXXX XXXXXX în cadrul examinării cauzei penale nr. XXXXXX și anume prin încălcarea prevederilor prevăzute la art.293 alin.1) și art.20 alin.3) din Codul de procedură penală.

- În urma examinării sesizării, prin decizia din 13 mai 2025, Inspecția procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare față de procurorii nominalizați, motivând lipsa temeiurilor legale pentru tragerea la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția emisă, dna XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX au formulat o nouă contestație, adresată Procuraturii Genrale și readresată Consiliului Superior al Procurorilor.

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare

În sesizarea formulată de către XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, se invocă aceleași presupuse abateri disciplinare, pretins a fi comise de procurorii Victor Todos și Andrian Tabureanu în cadrul instrumentării cauzei penale nr. XXXXXX XXXXXX și anume prin faptul nerespectării prevederilor art.293 alin.1) și art.20 alin.3) din Codul de procedură penală.

Potrivit susținerilor autorilor, cei doi procurori au admis o gravă omisiune procedurală, încălcând dispozițiile art. 293 alin. (1) din Codul de procedură penală, care stipulează expres obligația procurorului ca, după examinarea materialelor cauzei și adoptarea uneia dintre deciziile prevăzute la art. 291 CPP, să informeze partea

vătămată și reprezentanții acesteia despre încetarea urmăririi penale, precum și despre locul unde pot lua cunoștință de materialele urmăririi penale.

Aceste acțiuni și omisiuni constituie, în opinia autorului, o violare gravă a drepturilor procesuale ale minorului-victimă, în condițiile art. 20 alin. (3) CPP, și justifică aplicarea celor mai severe măsuri de răspundere disciplinară în privința celor doi procurori menționați.

Autorii sesizării menționează că această cauză penală se află în examinare din 14.05.2022 și 18.05.2022, adică de peste doi ani și unsprezece luni, ceea ce constituie, în sine, o încălcare suplimentară a drepturilor minorului-victimă.

Aceștea subliniază că, potrivit art. 20 alin. (3) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, cauzele care implică minori trebuie să fie examinate în mod prioritar și cu celeritate, ceea ce implică o responsabilitate sporită din partea organelor de urmărire penală și adaugă gravitate conduitei necorespunzătoare a procurorilor implicați.

Potrivit celor relatate, la data de 14.05.2022 și 18.05.2022, autorii au depus o plângere penală prin care a solicitat tragerea la răspundere penală, în temeiul art. 287 alin. (1) Cod penal, a lui XXXXXX XXXXXX.

Acesta ar fi amenințat cu moartea, în curtea unui bloc locativ, pe fiul minor al autorului – XXXXXX XXXXXX –, precum și întreaga familie, inclusiv pe XXXXXX XXXXXX, bunică minorului, aflată în scaun cu roțile. Ulterior, la data de 20.05.2022, susține autorul, amenințările au fost puse în aplicare, întrucât XXXXXX XXXXXX a fost lovită în zona capului de către persoana denunțată.

În continuare, autorii sesizării precizează că la data de 29.01.2025, cu încălcarea prevederilor art. 293 alin. (1) CPP, a primit ordonanța din 03.01.2025 privind încetarea urmăririi penale în cauza menționată, ordonanță care a fost contestată la procurorul ierarhic superior la data de 10.02.2025.

De asemenea, la data de 26.02.2025, în aceleași condiții de nerespectare a art. 293 alin. (1) CPP, i-a fost comunicată ordonanța din 21.02.2025 privind respingerea cererilor înaintate.

În final, autorii arată că prin încheierea din 26.03.2025, Judecătoria raionului Cahul a dispus anularea celor două ordonanțe emise de către procurori.

Autorii sesizării subliniază că, pe parcursul acestei anchete penale pasive, desfășurate timp de aproape trei ani, au fost emise numeroase ordonanțe care ulterior au fost anulate, ceea ce, în opinia sa, indică existența unui interes direct și a unui scop intenționat din partea procurorilor responsabili de a tergiversa procesul penal, de a încălca art. 20 alin. (3) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova și de a crea o aparență rezonabilă de protejare a persoanei care urma să fie trasă la răspundere penală.

Potrivit celor expuse, minorului-victimă nu i s-a oferit posibilitatea legală de a lua cunoștință de materialele cauzei penale anterior adoptării deciziei finale de încetare a urmăririi penale, în contradicție cu prevederile clare ale art. 293 alin. (1) CPP, care stabilesc obligația procurorului de a informa partea vătămată și reprezentanții acesteia, precum și de a permite consultarea materialelor cauzei.

Contestatarii consideră că nerespectarea acestor dispoziții legale a limitat în mod esențial drepturile minorului-victimă și a generat un precedent periculos de iresponsabilitate și de ignorare a garanțiilor procesuale acordate victimelor, cu precădere minorilor.

Totodată, atrage atenția asupra riscului iminent de depășire a termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a făptuitorului, din cauza pasivității și a acțiunilor neconforme ale procurorilor implicați, ceea ce ar conduce, în mod nejustificat, la imposibilitatea sancționării vinovatului.

În opinia autorilor, durata excesivă a examinării cauzei – din 14.05.2022 și 18.05.2022, adică timp de 2 ani și 11 luni – contribuie în mod direct la agravarea traumei psihologice a copilului, aspect susținut de concluziile expertizei psihologice deja anexate la dosar.

Autorii sesizării afirmă că acțiunile și inacțiunile ilegale ale procurorilor Victor Todos și Andrian Tabureanu au creat minorului XXXXXX XXXXXX sentimentul de impunitate a făptuitorului și de neputință a statului, expunându-l astfel pe minor unui pericol real și continuu.

Aceștea susțin că procurorii menționați, cunoscând prevederile Codului de procedură penală al Republicii Moldova, au încălcat în mod ilegal și intenționat dispozițiile art. 293 alin. (1) CPP, au nesocotit principiile unui proces echitabil prevăzute de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, comițând astfel o gravă abatere disciplinară prin violarea drepturilor și intereselor legale ale minorului-victimă.

Totodată, ei subliniază că procurorii Todos și Tabureanu au încălcat și principiul interesului superior al copilului, consacrat de art. 3 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, atât prin omisiunea de a informa și de a permite accesul victimei la materialele cauzei penale, cât și prin tergiversarea anchetei penale, începută ca urmare a denunțurilor din 14.05.2022 și 18.05.2022.

Conform celor expuse de autori, acțiunile celor doi procurori, ar fi contrare prevederilor exprese ale legii, constând în încălcarea sistematică și conștientă a obligațiilor de serviciu, întrunesc elementele mai multor abateri disciplinare reglementate de Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, și anume cele prevăzute de art. 38 alin. (3) lit. a) ,b) e¹).

De asemenea, autorii consideră că nu doar legea a fost încălcată, ci și standardele de conduită profesională, ceea ce reflectă un grad inacceptabil de nihilism juridic complet incompatibil cu statutul unui reprezentant al organelor de supraveghere a legalității.

Având în vedere gravitatea faptelor relatate, încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale minorului-victimă XXXXXX XXXXXX, precum și principiul interesului superior al copilului, tragerea la cea mai severă răspundere disciplinară a procurorilor implicați.

Abaterea disciplinară pretinsă a fi comisă de către procurori în opinia autorului sesizării

Din perspectivă disciplinară, acțiunile/inacțiunile procurorilor Procuraturii raionului Cahul, Victor Todos și Andrian Tabureanu, urmează a fi analizate dacă întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 alin.3) lit.a);b);e¹); din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Cu referire la soluția Inspecției procurorilor

Prin decizia Inspecției procurorilor, din 13 mai 2025 s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura în procuratura raionului Cahul, Victor Todos și a procurorului adjunct-interimar al Procuraturii raionului Cahul,

Andrian Tabureanu, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut că, „ *Din perspectivă disciplinară, Inspecția procurorilor va verifica dacă acțiunile procurorilor Victor Todos, întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3).*

Conform art. 41 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, o sancțiune disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesual-penală a procurorului poate fi supusă exclusiv controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, controlului judecătoresc. O altă formă de control a activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia...’’.

Din perspectivă jurisprudențială, este evident că, omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac și anumite prevederi din Codul de procedură penală sunt anume pentru a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului. Procurorul, este unica persoană împuternicită de a aprecia probele administrate conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, pentru a se constata dacă este sau nu cazul de a porni o urmărire penală.

În acest sens țin să menționez practica internațională cu privire la independența judiciară, ca exemplu *cauza Baltasar Garson contra Spaniei*, în care Comitetul ONU pentru drepturile omului a explicat că : „*principiul independenței judiciare, esențial pentru exercitarea liberă a funcției judiciare, impune ca judecătorul, la fel ca procurorul, să poată interpreta și aplica legea și să evalueze faptele și probele în mod liber, fără intimidări, obstrucții sau ingerințe în exercitarea atribuțiilor sale. Judecătorul nu trebuie să fie supus acțiunilor penale sau disciplinare ca urmare a conținutului hotărârilor sale, cu excepția cazurilor de infracțiune gravă, corupție, abatere gravă sau incompetență care îl face incompatibil cu funcția, și doar prin proceduri care respectă garanțiile unui proces echitabil. Erorile judiciare ar trebui corectate prin revizuirea hotărârii de către o instanță superioară*”.

La fel Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni în pct.83 din Avizul nr.16 (2021) privind implicațiile deciziilor Curților internaționale și ale organelor tratatelor în ceea ce privește independența procurorilor din punct de vedere practic a evidențiat că : „*principiul independenței sistemului judiciar, o garanție esențială a exercitării independente a funcțiilor judiciare, presupune capacitatea judecătorilor și procurorilor de a interpreta și aplica legea, precum și de a evalua în mod liber faptele și probele, fără a fi supuși intimidării, obstrucționării sau imixtiunii în exercitarea funcțiilor lor.*

Judecătorii nu ar trebui să facă obiectul unor sancțiuni penale sau disciplinare pentru conținutul deciziilor lor, cu excepția cazurilor de infracțiune, corupție, abatere

profesională sau incompetență gravă, astfel încât să îi facă inapți să își îndeplinească atribuțiile; în astfel de cazuri, sancțiunea ar trebui impusă în conformitate cu procedurile care respectă garanțiile unui proces echitabil. De asemenea, ar trebui să se prevadă posibilitatea de a corecta erorile judiciare prin revizuirea deciziei de către o instanță superioară”.

Potrivit art.7 din Carta Universală a Judecătorului „procedurile disciplinare trebuie să se desfășoare conform principiului procesului echitabil. Cu excepția cazurilor de rea-credință sau neglijență gravă, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă, nu se poate declanșa vreo acțiune disciplinară împotriva unui judecător pentru modul în care a interpretat el legea, sau a apreciat faptele, sau a evaluat probele, într-o cauză concretă”.

Conform art.3 alin. (4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură „Procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Alin.(6) din același articol prevede că, „În condițiile prevederilor art. 13 din prezenta lege și ale Codului de procedură penală, activitatea procurorului poate fi supusă controlului din partea procurorului ierarhic superior și a instanței judecătorești”.

În această ordine de idei, referitor la argumentele expuse în sesizare de către dna XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX precum că de către **procurorul Victor Todos** s-au comis acțiuni sau inacțiuni ce constituie abateri disciplinare, verificarea realizată de Inspekția procurorilor, nu a scos în evidență acțiuni ale procurorului care ar fi fost săvârșite irațional, cu rea-credință sau abuziv, care să fi dus la producerea unor consecințe grave, și chiar dacă formal ar fi o încălcare, *neinformarea despre posibilitatea de a face cunoștință cu materialele cauzei*, totuși, în circumstanțele din speță, aceasta nu depășește gradul prejudiciabil. Cele invocate de autorii sesizării, este mai mult un dezacord cu acțiunile și hotărârea adoptată de procuror, modul de contestare a căreia este prevăzută de legislația procesual penală în vigoare, de care s-a și folosit petiționara, prin intermediul avocatului său, în exercitarea drepturilor sale.

Totodată, în adresa procurorului șef al Procuraturii raionului Cahul, a fost remisă de către Inspekția procurorilor o *atenționare*, ca pe viitor de către procurori, în cazurile în care s-a dispus încetarea urmăririi penale sau clasarea cauzei penale , în scrisorile de înștiințare, pe lângă informarea despre terminarea urmăririi penale să fie mențiunea cu privire la dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei penale, locul și modul în care își poate exercita acest drept, inclusiv modul și termenul de contestare a hotărârii adoptate.

Cu referire la sesizarea cet. XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, în partea ce ține de pretenziile abateri disciplinare comise de către procurorul adjunct interimar al Procuraturii raionului Cahul, Andrian Tabureanu, inspekția a menționat că acestea se referă la dezacordul cu soluția adoptată, în calitate de procuror ierarhic, și anume ordonanța din 21.02.2025 prin care a respins plângerea petentei înaintată în ordinea prevăzută de art.299¹ CPP, hotărâre care a fost ulterior anulată de judecătorul de instrucție, însă, în prezent cauza este pendinte la Curtea de Apel Sud, fiind examinat recursul procurorului împotriva încheierii judecătorești Cahul din 26.03.2025, adică asupra alegațiilor ce țin de acțiunile și hotărârile procurorilor urmează să se expună instanța de judecată, în cadrul controlului judecătoresc. În atribuțiile procurorului ierarhic, nu intră obligația de a prezenta materialele cauzei penale aflate în procedura unui procuror, acesta doar se expune asupra temeiniciei hotărârii adoptate.

În acest sens, este de remarcat faptul că, în procesul de verificare disciplinară, inspectorul nu își poate aroga nici competențe ale procurorului ierarhic superior, nici ale instanței de judecată, fiind în imposibilitate să le substituie.

Constatarea Colegiului de disciplină și etică

Colegiul de disciplină și etică notează că procedura de citare a părților pentru ședința din 24.10.2025 s-a realizat în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică.

În ședința Colegiului de disciplină și etică din 24.10.2025, Inspecția Procurorilor a fost reprezentată de către Inspectorul Constantin Miron.

Procurorii vizați în sesizarea disciplinară – Victor Todos și Andrian Tabureanu, au fost înștiințați despre data și ora examinării contestației cet.Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx de către Colegiul de disciplină și etică însă nu au venit cu careva reacție.

În cauza contestației din 18 iunie 2025 formulate de doamna Xxxxxx Xxxxxx și domnul Xxxxxx Xxxxxx împotriva deciziei Inspecției Procurorilor din 13 mai 2025, prin care s-a dispus încetarea procedurii disciplinare față de procurorii din cadrul Procuraturii raionului Cahul, Victor Todos și Andrian Tabureanu, Colegiul a examinat integral actele și susținerile părților, raportându-le la standardele legale privind răspunderea disciplinară a procurorilor și la exigențele procesual-penale invocate de petenți în legătură cu cauza penală nr. XXXXXXXX.

Contestația se sprijină pe pretinsa încălcare a art. 293 alin. (1) și art. 20 alin. (3) din Codul de procedură penală la adoptarea soluției de clasare și solicită constatarea unei abateri disciplinare și sancționarea procurorilor vizați.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Referitor la vinovăție, este relevant a se menționa că potrivit prevederilor Legii nr.3/2016 antrenarea răspunderii disciplinare a procurorilor, poate surveni doar atunci când procurorul a acționat cu intenție ori din neglijență gravă.

Această premisă nu este una formală, ci un filtru substanțial menit să separe erorile procesuale cenzurabile pe căile ordinare de control de conduita realmente culpabilă disciplinar. Standardul de vinovăție trebuie dovedit în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză; simple suspiciuni, dezacorduri față de soluție ori neînțelegeri privind etapa procesuală nu pot substitui proba vinovăției cerute de lege.

Aplicând aceste repere, Colegiul constată că materialul disciplinar nu relevă intenție sau neglijență gravă în acțiunile procurorului Victor Todos la emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală și clasare în dosarul nr. XXXXXXXX.

Or, acest act a fost supus controlului ierarhic, iar prin ordonanța din 21 februarie 2025 adjunctul interimar al procurorului-șef al Procuraturii raionului Cahul, Andrian Tabureanu, a menținut legalitatea soluției de clasare.

Critica petenților vizează, în esență, pretinsa nerespectare a art. 293 alin. (1) CPP, referitor la înștiințarea participanților despre terminarea urmăririi penale și asigurarea accesului la materialele cauzei.

În speță, Colegiul menționează că omisiunea admisă privind lipsa înștiințării participanților despre dreptul de a lua cunoștință de materialele cauzei penale, nu ating pragul unei abateri disciplinare.

Ele nu demonstrează nici conduită intenționată, nici neglijență gravă din partea procurorului de caz, ci se înscriu în sfera eventualelor neregularități procedurale care pot fi corectate pe căile de control procesual prevăzute de Codul de procedură penală.

În aceste circumstanțe, Colegiul reține că Inspekția Procurorilor, corect a apreciat că nu sunt întrunite elementele răspunderii disciplinare și a dispus încetarea procedurii disciplinare.

În același timp însă, Inspekția nu a lăsat situația fără reacție: a emis o atenționare în adresa conducerii Procuraturii raionului Cahul, prin care a cerut ca, pe viitor, în toate cazurile de încetare a urmăririi penale sau de clasare a cauzei penale, scrisorile de înștiințare expediate părților să conțină explicit nu doar informarea privind soluția adoptată, ci și mențiunea expresă despre dreptul de a lua cunoștință de materialele cauzei, locul și modul de exercitare a acestui drept, precum și termenul și modalitatea de contestare a soluției.

În acest context, nu poate fi reținută comiterea de către procurorul V.Todos a abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit.a);b);e¹) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Concomitent, Colegiul nu reține comiterea vreunei abateri disciplinare de către procurorul A.Tabureanu la examinarea plângerii petiționarei în temeiul art.299¹ din Codul de procedură penală. Or, din actele prezentate de Inspekția Procurorilor rezultă că autorul sesizării nu a invocat încălcarea art.293 alin.(1) din Codul de procedură penală, ci exclusive dezacordul cu ordonanța de scoatere de sub urmărire penală și de clasare.

Procurorul ierarhic superior a examinat numai dezacordul cu ordonanța de scoatere și clasare a urmăririi penale.

În aceste condiții, procurorul ierarhic superior a procedat corect limitând controlul la criticile efectiv formulate, iar absența unui motiv explicit privind art. 293 alin. (1) CPP exclude constatarea vreunei abateri disciplinare în acțiunile procurorului ierarhic superior A.Tabureanu.

Colegiul reține că trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe cale controlului ierarhic superior și respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.

În acest context, omisiunile admise au fost înlăturate, iar careva abateri în acțiunile procurorilor vizați de natură și gravitate disciplinară nu au fost admise.

În raport cu art.20 din Codul de procedură penală, verificarea „termenului rezonabil” nu se reduce la un simplu calcul cronologic, ci presupune o apreciere globală a procedurii, prin prisma criteriilor legale: complexitatea cauzei, conduita participanților, conduita organelor de urmărire penală și importanța cauzei pentru partea interesată.

În speță, complexitatea este obiectivă: administrarea unui probatoriu voluminos, audierea mai multor martori și analizarea mai multor aspecte de drept cum ar fi revizuirea procesului contravențional, toate în acord cu obligația din art. 19 alin. (3) din Codul de procedură penală ca urmărirea penală să fie efectuată „în mod obiectiv, complet și sub toate aspectele”.

În partea ce ține de comportamentul participanților este relevant de menționat că petentul a contestat sancțiunea după un o perioadă de timp.

Cât privește conduita organelor, actele dosarului atestă adoptarea soluțiilor în interiorul cadrului legal, fără perioade nejustificate de inactivitate ori tergiversări imputabile procurorului.

Importanța cauzei pentru partea interesată care, deși a avut posibilitatea, nu a depus plângere penală distinctă, ci doar a beneficiat de reevaluarea materialelor după anularea contravenției.

Totodată, măsurile dispuse, inclusiv restituirea actelor pentru clarificări suplimentare în temeiul art. 274 alin. (4) CPP, au fost dictate de necesitatea efectuării unei cercetări multiaspectuale a faptelor și nu de pasivitate instituțională.

Coroborând aceste elemente, rezultă că durata procedurii s-a încadrat în standardul art. 20 alin. (2) din Codul de procedură penală: orice intervale de timp au fost determinate de complexitatea obiectivă și de necesitatea administrării complete a probelor, nu de o conduită culpabilă, astfel încât nu se poate reține depășirea termenului rezonabil în sens juridic.

Prin urmare, în raport cu cele invocate în ședința Colegiului, cu materialele cauzei disciplinare, Colegiul concluzionează că contestația XXXXXX XXXXXX și a lui XXXXXX XXXXXX este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.50 alin.(2) din Legea nr.3/16 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către cet.XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13 mai 2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura raionului Cahul, Victor Todos.

2. Se respinge ca fiind neîntemeiată contestația depusă de către cet.XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, privind respingerea ca fiind vădit neîntemeiată a sesizării privind acțiunile pretins a fi ilegale ale a procurorului, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii raionului Cahul Andrian Tabureanu împotriva deciziei inspecției procurorilor din 13.05.2025.

3. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării.

**Președintele Colegiului
de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN